

گزارش یک مورد آب آورده‌گی چند کیسه‌ای چادرینه

مرتضی گرجی دوز^۱، محمدرضا محمدی ملایری^۲، رضا صداقت^۳، ابوالفضل محمدی^{۴*}، حجت حجازی نوqابی^۱

۱- گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار، ۲- گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار

۳- گروه پاتوبیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی شاهد، تهران، ۴- رزیدنت بخش مامایی و بیماری‌های تولید مثل دام، گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد

ایمیل نویسنده مسؤول: Hmohamadi@yahoo.com

در آذرماه ۱۳۸۹، یک رأس گوساله ماده‌ی ده ماهه نزاد هولشتاین، با سابقه انجام عمل لایاراتومی از طرف چپ در یک ماه پیش و دو هفته کم اشتهاي تا ي اشتهاي كامل، دپرسيون، کاهش رشد و اتساع شکم به بخش داخلی دام‌های بزرگ دانشکده دامپزشکی گرمدار ارجاع شد. در معاینه تعداد ضربان قلب و تنفس به ترتیب ۹۴ و ۳۰ و دمای بدن 39.4°C ثبت گردید. مخاطرات محوطه دهانی پرخون و زخم‌های سطحی در آن به چشم می‌خورد. در معاینه‌ی دستگاه گوارش، شکمبه کاملاً بحرکت بود ولی صدای غیر طبیعی به گوش نمی‌رسید. در معاینه از طریق رکنم، حجم مدفعه بسیار کم و شل بود تا حدی که علامت بازویی مثبت ثبت گردید. شکمبه به طور قابل توجه کم حجم بود و پس از استخوان عانه توده‌ی بسیار بزرگ و گنبده شکلی با سطح صاف در ابتدای محوطه‌ی شکمی از یک دیواره تا دیواره مقابل شکم قابل لمس بود. در بزل از محوطه‌ی شکمی از ناحیه کشاله ران، مایعی زرد رنگ، شفاف و بدون بو بودست آمد PH ۷ و پروتئین تام آن به ترتیب ۷:۰ (gr/dl) ۳/۸ و فیرینوژن ۲۴۰: ۲۸٪. در نتایج هماتولوژی PCV: ۸:۰۰۰، تعداد کل گوچه‌های سفید: ۲۴۰۰، تعداد نوتروفیل‌ها: $(30\%)/2400$ و فیرینوژن: $(8\text{ gr/dl})/2400$ بود. دام تحت عمل لایاراتومی اکتشافی از سمت راست قرار گرفت و مشخص گردید که بخش قابل توجهی از روده‌ها، به سمت چپ محوطه‌ی شکمی رانده شده‌اند. تشخیص بالینی بورسایتیس امتألیس بود. دام بیمار، پس یک هفته تلف شد و مورد کالبدگشایی قرار گرفت. در کالبدگشایی محوطه‌ی شکمی کاملاً مجزا، محتوی مایع زرد رنگ، شفاف و بدون بو با حجم مایع به ترتیب ۱۵، ۸ و ۴ لیتر مشاهده شد که توسط لایه‌های ضخیمی که به نظر می‌رسید ادامه‌ی چادرینه باشد احاطه شده بودند و سطح داخلی آن‌ها را فیرین سفید رنگ پوشانده بود. شکمبه کاملاً خالی از محتویات و دیواره‌های آن روی هم خوابیده شده بودند و تنها تکه‌هایی از طباب‌های پلاستیکی در آن یافت شد. در سایر قسمت‌های دستگاه گوارش مورد قابل توجهی از دیده نشد. معاینه‌ی کبد جسبندگی و خونریزی خفیفی را نشان داد. مورد گزارش شده با شباهت چشمگیر به بورسایتیس امتألیس) به ویژه در یافته‌های توشه رکمال (می‌تواند مانند عواملی چون آسیت، هیدروپس، پریتونیت و آبسه‌های شکمی و ... در فهرست عوامل پاتولوژیک موجب اتساع شکم در نظر گرفته شود.

واژه‌های کلیدی: اتساع شکم، آب آورده‌گی چادرینه، بورسایتیس امتألیس

گزارش یک مورد نادر فیرومیکسوما در یک راس گاو

احمدرضا موثقی^۱، غلامرضا محمدی^۲، مسعود رضایی اوغازی^{۳*}

۱- گروه پاتو بیولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد. ۲- گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد. ۳- دانشجوی

سال آخر دکترای دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد

ایمیل نویسنده مسؤول: massoud.rezaee@yahoo.com

هدف: فیرومما و میکسوما هر دو تومور خوش خیم فیروبلاست‌ها هستند و تفاوت آنها در این است که میکسوما دارای ماتریکسی غنی از موکو پلی ساکارید است. فیرومیکسوما نوعی فیرومما است که خصوصیات میکسوما می‌باشد و میکسوما معمولاً در سگ و گربه دیده می‌شوند و در دامهای بزرگ نادر هستند.

مواد و روش کار: یک گاو ماده سه ساله به دلیل سوء هضم و اتساع شکمبه به بیمارستان دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد ارجاع داده شد. درمان علامتی انجام شد ولی به دلیل رو به خاتمه بودن حال حیوان و علایم بالینی با مرگ با ترحم به زندگی حیوان خاتمه داده شد.

نتایج و بحث: در کالبدگشایی توده‌ای به اندازه 12×8 سانتی متر در مدخل ورودی نگاری به هزارلا یافت شد که ظاهری نامنظم، لوبله و میکسوماتوز با رنگی خاکستری-سفید داشت. در هیستو پاتولوژی سلولهایی با تقسیم سلولی بالا به شکل دوکی و ستاره‌ای (spindle and stellate cells) دیده شد با الگویی نا منظم، گروهی و دایره وار که در ماتریکسی میکسونید (myxoid) و موکویی قرار داشتند. سلولهای توموری نشانی از nuclear atypia داشتند و رشته‌هایی از سلولهای Masson's با هسته‌های موجی (wavy) مشاهده شد، همچنین فیبرهای کلاژن با فیروسیت هایی با هسته‌های گرد یا دوکی مشاهده شد. رنگ آمیزی‌های اختصاصی Alcian Blue و trichrome تأثیر نداشتند. برآسانس یافته‌های هیستو پاتولوژیک و رنگ آمیزی‌های اختصاصی این تومور یک فیرومیکسوما (fibromyxoma) تشخیص داده شد و با توجه به یافته‌های متشر شده این اولین مورد گزارش شده از فیرومیکسوما در گاو است.

واژگان کلیدی: fibromyxoma, reticulo-omasal orifice, cow, histopathology